ЗАХИСТ ПРАВ УЧАСНИКІВ БІРЖОВИХ ТОРГІВ НА ФОНДОВИХ БІРЖАХ

Дудченко Т.О., студент ННІПП НАВС
Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри господарсько-правових дисциплін ННІПП НАВС Котирло О.О.

Забезпечення захисту учасників біржових торгів є однією з основних засад функціонування фондової біржі.

Законодавче закріплення визначення учасника біржових торгів закріплено в Положенні «Про функціонування фондових бірж» затвердженого Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 22.11.2012 № 1688, відповідно до якого, учасник біржових торгів - член фондової біржі, а також у випадках, передбачених законодавством України, інші особи та державні органи, які згідно з правилами фондової біржі отримали право подавати заявки та укладати біржові контракти (договори).

Також, необхідно зазначити, що згідно з пп.6 п.3 цього ж Положення до основних засад функціонування фондової біржі належить забезпечення захисту учасників біржових торгів та інвесторів від зловживань шляхом установлення вимог щодо допуску до торгівлі, застосування процедур нагляду, контролю та накладання санкцій за порушення.

Що ж, розглянемо способи захисту прав учасників біржових торгів на конкретній біржі, а саме Українська фондова біржа. Українська фондова біржа це перший створений в Україні біржовий ринок цінних паперів, акціонерне товариство приватного типу, статутний фонд якого розподілений на 2000 простих іменних акцій і становить 15 400 000,00 грн.

Відповідно до чинного законодавства України здійснює діяльність з організації торгівлі на фондовому ринку на підставі Ліцензії серії АВ №581214 від 26 квітня 2011 року.

Права та обов'язки членів УФБ встановлені в Правилах Української фондової біржі, які розроблені відповідно до чинного законодавства та в редакції від 29.04.2013 року.

Відповідно до цих правил члени УФБ мають право:

Здійснювати торгівлю цінними паперами на УФБ та її філіях відповідно до видів професійної діяльності, які визначені в ліцензії, виданої НКЦПФР.

Користуватися всіма видами послуг, що надаються УФБ.

В будь-який час відкликати довіреність уповноваженого представника члена біржі, що зумовлює припинення допуску до біржових торгів цього представника.

Ознайомлюватися з усіма нормативними документами УФБ, що безпосередньо впливають на права та обов'язки члена УФБ, та змінами і доповненнями, що вносяться до них.

Вносити на розгляд керівних органів УФБ питання щодо внесення змін та доповнень до чинних нормативних документів УФБ.

Члени УФБ мають рівні права щодо організації діяльності на фондовому ринку, визначених НКЦПФР.

Також вагомим нормативним актом на УФБ є Арбітражний кодекс, метою якого є забезпечення дотримання членами УФБ, іншими особами, які мають право брати участь у біржових торгах згідно із законодавством та правилами УФБ вимог законодавства щодо ринку цінних паперів, Правил та інших нормативних документів УФБ, захист прав учасників фондового ринку, створення умов для розвитку добросовісної конкуренції на фондовому ринку, контроль та нагляд за прозорістю і справедливістю на фондовому ринку шляхом своєчасного попередження порушень законодавчих і нормативних актів.

З метою захисту порушених прав учасник біржової торгівля може подати позовну заяву до Арбітражної комісії УФБ у письмовій формі за підписом повноважної особи позивача.

Позовна заява повинна містити:
найменування органу, на розгляд якого подається заява;
найменування та реквізити сторін арбітражного процесу;
зазначення ціни позову, якщо позов підлягає грошовій оцінці;
підтвердження наявності арбітражної угоди з відповідачем;
зміст позовних вимог;
виклад обставин, на яких ґрунтуються позовні вимоги, зазначення доказів, що підтверджують позов, обґрунтований розрахунок сум, що стягуються чи оспорюються;
перелік документів та інших доказів, що додаються до заяви.

У позовній заяві можуть бути вказані й інші відомості, якщо вони необхідні для правильного вирішення спору.

В одній позовній заяві можуть бути об'єднано кілька вимог, зв'язаних між собою підставою виникнення або поданими доказами.

Арбітражна комісія УФБ має право об'єднати кілька однорідних позовних заяв, у яких беруть участь ті ж самі сторони, в одну справу, про що письмово повідомляє сторони арбітражного процесу.

Відповідач має право після одержання позовної заяви надати відповідь на позовну заяву та направити копію Арбітражній комісії УФБ.

Відповідач має право до прийняття рішення зі спору подати до позивача зустрічний позов для спільного розгляду з первісним позовом.

Якщо сторони не домовились про інше, в період провадження у справі, кожна сторона може змінити чи доповнити свої позовні вимоги або заперечення проти позову, якщо тільки Арбітражна комісія не визнає недоцільним такі зміни чи доповнення.

Отже, підсумовуючи викладене треба зазначити що законодавство України чітко не регламентує основні способи захисту учасників біржової торгівлі на фондовому ринку. Кожна біржа закріплює свої Правила відповідно до яких і здійснюється діяльність конкретної біржі, а отже в цих правилах і зазначаються основні права та обов'язки учасників біржової торгівлі.

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ У СФЕРІ БЮДЖЕТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ: ЗАПОБІГАННЯ ФІНАНСОВИМ ДИСПРОПОРЦІЯМ

Давидюк Х.В., студент ННІПП НАВС
Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри господарсько-правових дисциплін ННІПП НАВС Пожидаєва М.А.

Прагнення до побудови в нашій країні ефективної системи міжбюджетних відносин і необхідність уникнення економічно необґрунтованих рішень щодо використання бюджетних коштів спонукає до вивчення і використання як позитивного, так і негативного, зарубіжного досвіду з метою пошуку найбільш раціональних ідей, підходів, методів бюджетного регулювання та виявлення можливостей їх застосування в нашій країні. Оцінка світового досвіду дає можливість не тільки прийняти до використання вже перевірений часом цінний досвід побудови механізму бюджетного регулювання, але й дозволить запобігти помилкам у даній сфері діяльності та уникнути негативних наслідків.

Україна як член Ради Європи приєдналась і ратифікувала Європейську Хартію місцевого самоврядування (ЄХ), що накладає на державу зобов'язання уніфікувати національну систему бюджетного регулювання відповідно до європейської практики та принципів ЄХ. Як показує загальносвітовий досвід, раціональна організація фінансів на місцевому рівні є дуже непростою справою (див. статтю 9 «Фінансові ресурси місцевих властей» ЄХ). Так, згідно з висновками експертів Ради Європи, більшість країн, що ратифікували ЄХ, мають серйозні труднощі з впровадженням її вимог, і тому не завжди дотримуються її основних принципів. Це стосується й України, де інститут місцевого самоврядування до моменту ратифікації ЄХ тільки почав